

Lapsiystävällinen kunta -malli

Suomen UNICEF

**UNICEFin
Lapsiystävällinen
kunta -mallin
tavoitteena on**

**jokaisen lapsen
hyvä elämä.**

Lapsiystävällinen kunta varmistaa, että jokaisella lapsella on

- turvallinen aikuinen, joka on kiinnostunut lapsesta
- kaveri, jonka kanssa voi viettää aikaa ja tehdä asioita
- harrastus perheen varallisuudesta tai asuinpaikasta riippumatta
- koulu, joka antaa taustoista riippumatta jokaiselle mahdollisuuden onnistua

Malli perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen

- ✓ Yhdenvertaisuus
- ✓ Lapsen edun
ensisijaisuus
- ✓ Oikeus elämään ja
kehittymiseen
- ✓ Osallisuus

Lapsi on oman
arkensa ja
hyvinvointinsa
asiantuntija.

Mallin kehittämistyötä tehty Suomessa vuodesta 2012

Kokemusta on saatu pitkältä
aikaväliltä ja erilaisista kunnista.

Malli on vaikuttava väline kuntien
lapsenoikeusperustaisten
toimintatapojen kehittämiseen.

Mallin taustalla
UNICEFin kansainvälinen
[Child Friendly Cities -malli.](#)

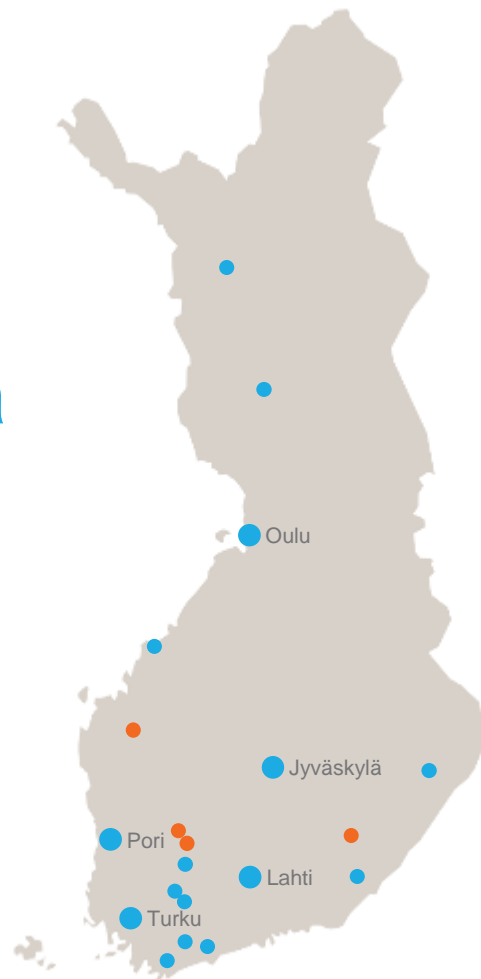
Lapsiystävällinen kunta -malli tavoittaa jo lähes

Suomessa asuvista lapsista

*23 % v. 2019

- 19 kuntaa, 240 000 lasta
- Oulu suurin (200 000),
Puumala pienin (2 200)

Forssa
Hämeenlinna
Jyväskylä
Kirkkonummi
Kittilä
Kokkola
Lahti
Lappeenranta
Lempäälä
Lohja
Nokia
Oulu
Pori
Puumala
Raasepori
Rovaniemi
Seinäjoki
Tammela
Turku

Uudet kunnat 2019

Kun kunnan toimintatavat
muuttuvat,
jokaisen lapsen oikeudet
toteutuvat yhä paremmin.

Lapsille se merkitsee kuulluksi
tulemista, harrastuksia ja
kavereita.

Konkreettiset
toimenpiteet
lasten arjessa

Konkreettiset
muutokset
kunnan
päätöksenteossa
ja hallinnossa

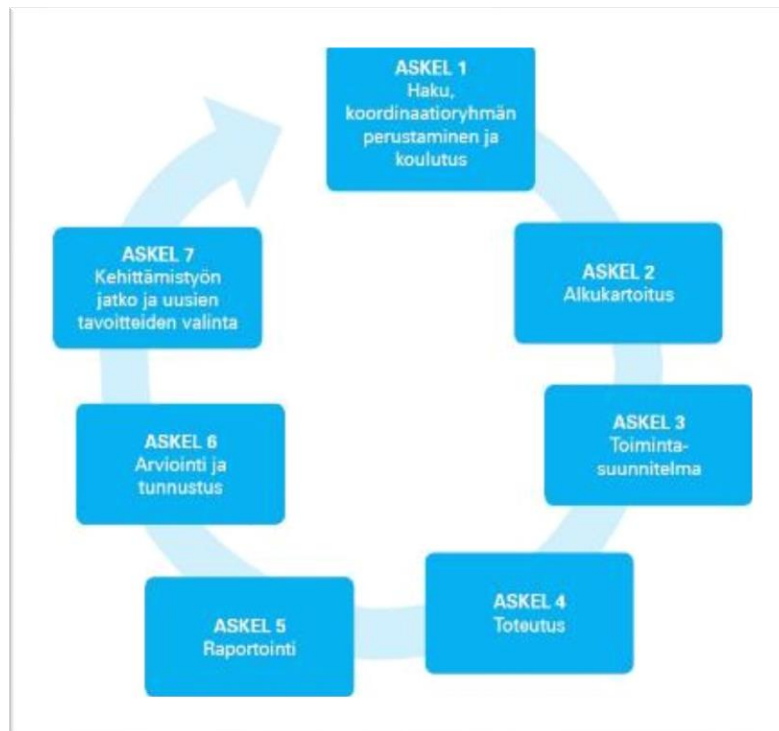

Lapsiystävällinen
kunta

Miten mallia toteutetaan kunnissa?

UNICEFin ja mallin tuella kunta edistää lapsen oikeuksia kunnan päätöksenteossa, hallinnossa ja palveluissa.

Kunnissa toteuttajina ovat koordinaattori + koordinaatioryhmä + kentän toimijat + lapset ja nuoret

Mallin kymmenen rakennuspalikkaa

1. Lapsen oikeudet tunnetaan.

2. Kaikki oikeudet toteutuvat jokaisen lapsen kohdalla.

3. Lapsilla on mahdollisuus osallistua heille tarkoitettujen palveluiden suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen.

4. Lapset voivat vaikuttaa julkisen tilan suunnitteluun ja kehittämiseen.

5. Lapsilla on mahdollisuus vaikuttaa heille itselleen tärkeisiin asioihin.

6. Lapset voivat osallistua kansalaistoimintaan.

7. Lapsilla on ystäviä ja turvallisia aikuisia.

8. Lapsia ja lapsuutta arvostetaan.

9. Lapsia koskevia asioita tarkastellaan koordinoitusti kokonaisuutena niin, että lapsia koskevassa päätöksenteossa ja toiminnoissa harkitaan ensisijaisesti lapsen etu.

10. Lapsia koskevaa tietoa hyödynnetään monipuolisesti päätöksenteossa.

Lisätietoa: [tarkistuslistat](#)

UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -tunnustus

Miten tunnustuksen voi saada?

- UNICEF seuraa kunnan kehittämistyön etenemistä. Kaksivuotiskauden loppuksi kunta arvioi työnsä tulokset ja raportoi niistä UNICEFille.
- Raportoinnin jälkeen kunta voi saada Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen.
- Tunnustus on voimassa kaksi vuotta kerrallaan.
- UNICEF arvioi sekä kehittämisprosessia että saavutettuja tuloksia.
- Tunnustus toimii kunnissa mm. mandaattina edistää lapsiystävällisyyttä.

Yhteistyökuntien arvioita mallin tuloksista

”Malli on ravistellut vakiintuneita toimintatapoja kunnassamme.”

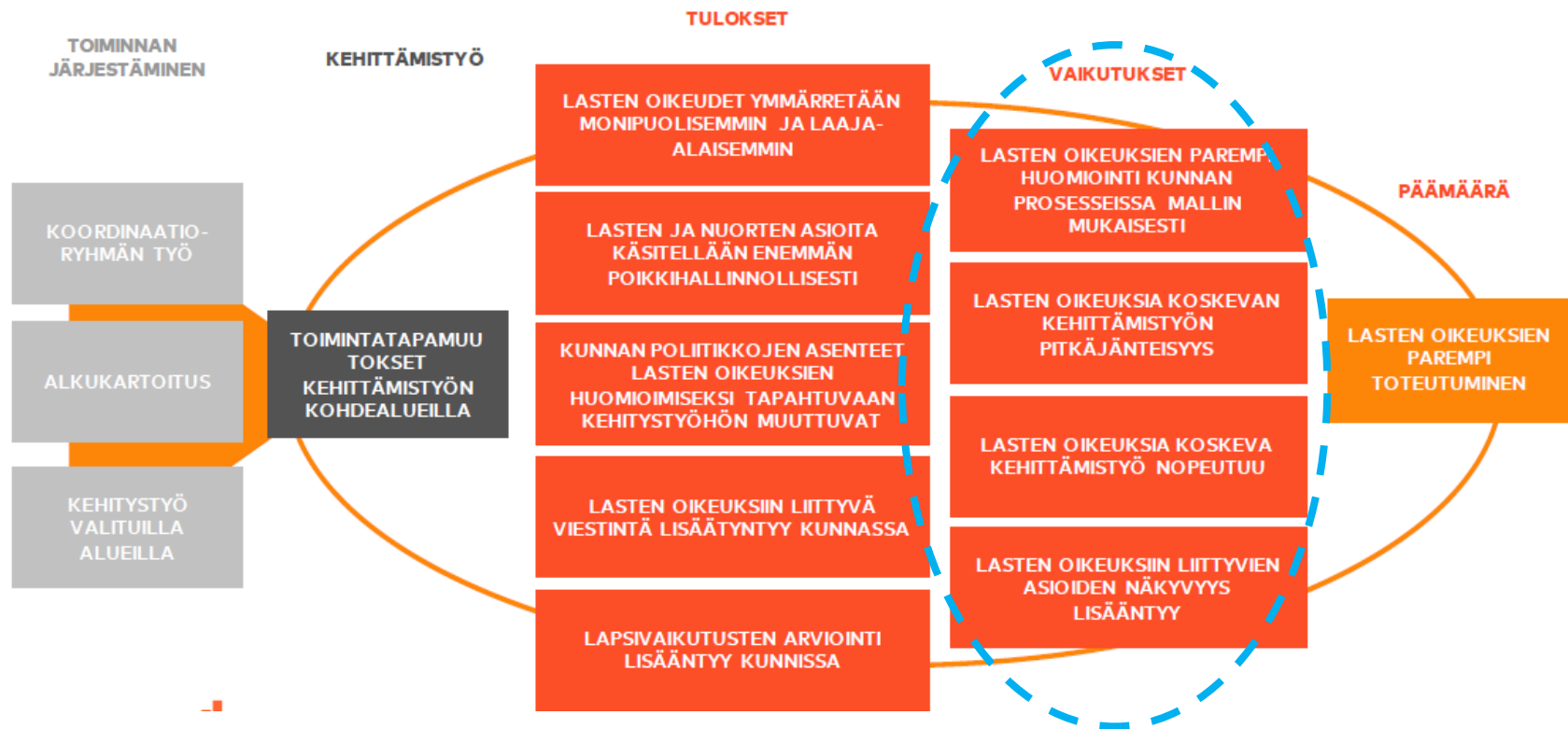
”Lapsiystävällisyys näkyy nyt vahvasti kunnan strategiassa.”

”Lasten ja nuorten osallisuus on lisääntynyt niin arjen toiminnoissa kuin päätöksenteossa.”

”Malli on auttanut ymmärtämään, miksi lapsivaikutusten arviointia tulee tehdä.”

”Lasten yhdenvertaisuustyötä on edistetty systemaattisemmin.”

Nykymallin tuloksia – Ulkopuolinen vaikuttavuusarviointi (2017)

Mikä kunnissa on muuttunut? 1/2

- ✓ Lapset ja nuoret osallistuvat enemmän oman arkensa suunnitteluun ja päätöksentekoon esim. varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja kaupunkisuunnittelussa.
- ✓ Lapset tuntevat oikeutensa paremmin, koska he ovat saaneet tietoa ja koulutusta lapsen oikeuksista.
- ✓ Haavoittuvassa asemassa olevat lapset huomioidaan paremmin päätöksenteossa ja palveluissa.

CASE Lasten Forssa

CASE Porin
harrastepassit

UNICEFin Hyvät
käytännöt -koonti

Mitä kunnissa on muuttunut? 2/2

- ✓ Kunnan eri toimijat ja tasot ovat työskennelleet yhä enemmän yhdessä lasten parhaaksi.
- ✓ Kunnan virkamiesten ja päättäjien asenteet ovat muuttuneet lapsiystävällisemmäksi.
- ✓ Lapsivaikutusten arviointi on lisääntynyt.

CASE Lapsivaikutusten
arviointi / Jyväskylä

Tavoitteena 80 kuntaa vuonna 2023

Uudistettu Lapsiystävällinen kunta -malli

Enemmän lapsiystävällisiä kuntia

Kunnissa parempia päätöksiä ja konkreettisia tekoja lapsille

**Lapsen oikeudet toteutuvat yhä paremmin
jokaisen Suomessa asuvan lapsen arjessa.**

Kysy lisää UNICEFiltä:

Sanna Koskinen, erityisasiantuntija

sanna.koskinen@unicef.fi

050 576 2293

Johanna Laaja, erityisasiantuntija

johanna.laaja@unicef.fi

040 721 1515

Lähteet ja lisätietoa mallista: www.unicef.fi/lapsiystavallinenkunta

- 7 askelta kohti lapsiystävällistä kuntaa - Opas Lapsiystävällistä kunta -mallia toteuttavalle kunnalle
- Lapsiystävällinen kunta -mallin rakennuspalikat ja tarkistuslistat
- Lapsiystävällinen kunta -mallin hyvät käytännöt -koonti (2017)
- Arviointiraportti mallin vaikuttavuudesta (Hyvän mitta -hanke, Owl Group 2017)
- UNICEFin kansainvälinen Child Friendly Cities -malli
- Child Friendly Cities Handbook